

Folketingets Kulturudvalg
Christiansborg
1240 København K

Kulturministeren

Kulturministeriet
Nybrogade 2
1203 København K

Tlf. : 33 92 33 70
Fax : 33 91 33 88
E-mail : min@kum.dk
Web : www.kum.dk

11. maj 2007

Hermed fremsendes svar på spørgsmål nr. 101 (KUU alm. del), samarbejde m.v. i den nye struktur for Kunstråd, Fagråd og Kunststyrelsen, stillet af Folketingets Kulturudvalg den 30. april 2007.

Brian Mikkelsen

Spørgsmål nr. 101

(KUU alm. del), om samarbejde m.v. i den nye struktur for Kunstråd, Fagråd og Kunststyrelsen.

Skrivelse af 30. april 2007.

Svar til Folketingets Kulturudvalg fra kulturministeren.

Spørgsmål:

”Vil ministeren oversende sit talepapir for samråd om samarbejde m.v. i den nye struktur med Kunstråd, Fagråd og Kunststyrelsen, jf. KUU alm. del – samrådssp. AF, AG og AH?”

Svar:

**Ændringer skal være forbedringer
- Samråd om kunststøttesystemet**

Folketingets kulturudvalg har stillet mig tre sammenhængende spørgsmål om kunststøttesystemet.

Konsekvenserne af den nye struktur

Udvalgets første spørgsmål lyder: ”Ministeren bedes redegøre for konsekvenserne af etableringen af den nye struktur med Kunstråd, Fagudvalg og Kunststyrelsen set fra kunstnernes synspunkt.”

Den nye struktur for kunststøtten indebar oprettelse af Kunstrådet med tilhørende fagudvalg. Den indebar også oprettelse af Kunststyrelsen. Strukturen blev som bekendt vedtaget med meget bred politisk tilslutning i april 2003.

I bemærkningerne til lovforslaget hedder det: ”Den overordnede vision for den fremtidige struktur for kunststøtten og den internationale kulturudveksling er – som den har været de seneste 40 år – at fremme kunstens udvikling og kunstneriske aktiviteter i Danmark, samt at stimulere og fremme dansk kunst og kulturs kvalitative udvikling gennem udveksling med udlandet.”

Det hedder videre: ”Organiseringen af kunststøttesystemet og den internationale udveksling skal svare til en verden præget af forandringer. Kunstarterne er under udvikling. Side om side med klassiske arbejdsmetoder og udtryksformer udvikler der sig nye kunstneriske organisationsformer imellem og på tværs af kunstarterne, og de vante afgrænsninger af kunstarterne er blevet udfordret.”

Som altid ved større organisationsændringer, har det taget tid at få de nye rammer til at fungere optimalt og dermed at indfri visionerne. Som vi alle ved, har der jævnligt været debatter om, hvad der fungerede godt og dårligt i den ny struktur.

Jeg har løbende holdt møder med Kunstrådets formandskab, hvor vi bl.a. har drøftet strukturen, jeg har også talt med repræsentanter for fagudvalgene og repræsentantskabet samt Kunststyrelsen om dette emne.

Jeg finder det nemlig vigtigt, at vi alle lærer af erfaringerne fra det første Kunstråds periode. Jeg finder det imidlertid ligeså vigtigt, at vi ikke drager forhastede konklusioner på baggrund af denne ene periode.

Jeg ville meget gerne kunne give et klart og entydigt svar på Kulturudvalgets spørgsmål om ”konsekvenserne af etableringen af den nye struktur med Kunstråd, Fagudvalg og Kunststyrelsen set fra kunstnernes synspunkt.” Hvis det var muligt, ville det også være let at skabe hensigtsmæssige justeringer af kunststøttesystemet.

Men som jeg forstår de kunstnere, jeg har talt med, er vurderingerne af, hvad der fungerer godt og mindre godt forskellige afhængigt af, hvor man er placeret i strukturen – i Repræsentantskabet, i Kunstrådet, i et af fagudvalgene eller som støttemodtager. Vurderingerne varierer også afhængigt af, hvilke kunstarter man repræsenterer.

Da der ikke er enighed om analysen af den nuværende situation, er der naturligvis heller ikke enighed om, hvad der kan og bør ændres for at gøre rammerne bedre i fremtiden. Kunststøttestrukturen rummer nogle dilemmaer, som er reelle, og kan være udgangspunkter for frugtbar dialog.

- *Kunststyrelsen har en dobbelt rolle.* Den er sekretariat for Kunstrådet og for Statens Kunstfond. Samtidig er den et vigtigt led i Kulturministeriets betjening af kunstverdenen.
- *Kunstrådet* har tværgående opgaver, mens fagudvalgene arbejder for og med de enkelte kunstarter.
- *Puljer øremærket* til særlige formål kan være nyttige kulturpolitiske redskaber, men de opleves undertiden som bindinger på armslængdeorganernes frihed.
- Loven siger, at Kunstrådet og dets fagudvalg udskiftes på én gang, sådan som det er sket første gang den 1. april i år. Den totale udskiftning skaber frisk luft og nye muligheder, men den kan gå ud over kontinuiteten i arbejdet.

Reelle dilemmaer fører ofte til, at meningerne deles. Og der har da også hidtil været delte meninger om disse forhold i kunstverdenen.

Jeg noterede mig med glæde, at Kunstrådets beretning for 2005, tydede på, at vi havde nået et punkt, hvor tingene kørte tilfredsstillende. Jeg har endnu ikke modtaget Kunstrådets beretning for 2006 officielt med repræsentantskabet kommentarer. Men jeg har noteret mig, at den indeholder både ros og ris til kunststøttestrukturen og til samarbejdet parterne imellem.

Jeg har også noteret mig med glæde, at de eksterne undersøgelser af brugertilfredsheden, som Kunststyrelsen gennemfører viser pæne resultater. Procentdelen af positive eller neutrale brugere ligger fra godt 70 % til knap 90 % på de parametre, der måles. Og undersøgelsen for 2006 konkluderer, at ”Brugertilfredsheden er på alle punkter den samme som eller større end i 2005.”

Disse eksterne undersøgelser tyder altså på ganske stor tilfredshed med den måde, kunststøtten forvaltes på.

Mit korte svar på Kulturudvalgets spørgsmål er, at konsekvenserne af etableringen af den nye struktur med Kunstråd, Fagudvalg og Kunststyrelsen set fra kunstnernes synspunkt afhænger af hvem, der udtaler sig. Kunstverdenen er – også på dette område

– et flerstemmigt kor. Den politiske opgave er at søge konsensus og at træffe beslutninger om kunststøttens rammer.

Kolde og varme penge

Kulturudvalgets andet spørgsmål lyder: "Ministeren bedes redegøre for, om der er flyttet penge fra administration til kunstnerne som følge af den nye struktur for kunststøtten?"

Kunststyrelsen blev etableret i 2003 ved sammenlægning af en række stats- og selvejende institutioner på kunstområdet. Hensigten med sammenlægningen var at skabe en kompetencemæssig konsolidering og dermed også en kvalitets- og effektivitetsforbedring.

Da styrelsen blev oprettet, blev der overflyttet ca. 4 mio. kr. fra de tidligere institutioners driftsbevillinger til de kunststøttetilskud, som Kunststyrelsen kom til at administrere som sekretariat for Kunstrådet og dets udvalg.

I de efterfølgende fire år er der sket en række bevægelser, både med Kunststyrelsens driftsbevillinger og med kunststøtten. Disse bevægelser vedrører ikke blot Kunstrådet, men også mange andre kulturinstitutioner.

Størrelsen af de administrerede kunststøttemidler er mere end fordoblet siden 2003. Der er i takt med denne vækst sket en forøgelse af de administrative ressourcer, bl.a. i forbindelse med kommunalreformen. Samtidig er nogle administrative opgaver med tilhørende bevillinger flyttet fra styrelsen til Kulturministeriets administrationscenter.

Samlet set er der i perioden sket en effektivisering. Rambøll Management konkluderede i en rapport om styrelsens økonomi og effektivitet i 2005, at udgifterne og personaleforbruget til tilskudsadministration var reduceret, men at effektivitetsgevinsterne på daværende tidspunkt endnu ikke var realiseret fuldt ud.

Siden da er der sket en yderligere effektivisering. Dette fremgår af udviklingen i administrationsprocenten – altså udgiften til at administrere en tilskudskrone – som Kunststyrelsen redegør for i sine årsrapporter.

Administrationsprocenten er faldet fra 6,3 % i 2004 til 4,1 % i 2006. Tallet skal forstås således, at i 2006 har administrationsudgiften pr. 100 kr. kunststøtte været 4,1 kr.

Mit korte svar på Kulturudvalgets spørgsmål om, hvorvidt der er flyttet penge fra administration til kunstnerne som følge af den nye struktur for kunststøtten er altså, at der ved Kunststyrelsens oprettelse blev overført 4 mio. kroner fra såkaldt kolde til såkaldt varme penge, og at administrationsprocenten er faldende.

Samarbejdet mellem Kunstråd, Fagråd og Kunststyrelsen

Kulturudvalgets tredje spørgsmål lyder: "Hvordan vurderer ministeren, at samarbejdet mellem Kunstråd, Fagråd og Kunststyrelsen er gået, og vil ministeren tage initiativ til at sikre, at Kunstrådet og fagrådene får mulighed for at oprette deres egne sekretariater?"

Processen omkring det lille lovforslag om Kunstrådet, som jeg sendte i høring i efteråret 2007 er en god illustration af samarbejdets vilkår og muligheder.

Efter drøftelser med Kulturudvalget sendte jeg som bekendt et lovforslag i høring, som åbnede mulighed for genudpegning af nogle af Kunstrådets og fagudvalgenes medlemmer. Hensigten var først og fremmest at skabe kontinuitet i arbejdet frem mod lovrevisionen i folketingssamlingen 2008-2009.

De høringssvar, jeg modtog, demonstrerede tydeligt, at kunstverdenen *ikke* taler med én stemme i vurderingerne af den nye kunststøttestruktur og af samarbejdsrelationerne i den. Tværtimod var synspunkterne så forskellige, at jeg besluttede ikke at fremsætte lovforslaget. Det var mit klare indtryk, at jeg havde Kulturudvalgets opbakning til den beslutning.

Min konklusion på forløbet omkring lovforslaget er, at det kræver en uvildig, ekstern undersøgelse af erfaringerne med den nye struktur for kunststøtten at træffe beslutning om, hvilke justeringer, det er hensigtsmæssigt at gennemføre for at forbedre den. Vi skal da heller ikke glemme, at der var gode faglige og saglige argumenter for den model vi valgte at gennemføre.

Kulturministeriet er ved at lægge sidste hånd på rammerne for en undersøgelse forud for den lovrevision, vi var enige om, skulle ske i folketingssamlingen 2008-2009. Og jeg vil snarest muligt indhente partierne bag forliget om kunststøttens kommentarer til rammerne, inden undersøgelsen sættes i værk.

Mit korte – og foreløbige – svar på Kulturudvalgets spørgsmål om samarbejdet mellem Kunstråd, Fagråd og Kunststyrelsen samt om at Kunstrådets og fagrådenes muligheder for at oprette egne sekretariater er altså, at de endelige svar må afvente den eksterne undersøgelse.

Min umiddelbare vurdering er dog, at det ikke vil føre til en reduktion af administrationsomkostningerne at oprette selvstændige sekretariater for Kunstrådet og dets fagudvalg. Om det vil kunne føre til bedre samarbejde og øget tilfredshed kan undersøgelsen sikkert give et fingerpeg om.

Min tætte løbende kontakt til repræsentanter for de kunstneriske miljøer og til kunststøttesystemet har lært mig, at på kunststøttens område kræver det både besindighed og omtanke at gennemføre ændringer, som også er forbedringer.